

tíðindablaðið
sosialurin

Telefon 1 18 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrstakstjóri: Krisjan Dahl
Bláðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórtinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

oddagrein

Samráðingar einasti vegur

NÚ hava vit dagliga í einar tveir mánaðar hoyrt um skilið í teimum av Ísrael hersettu økjum. Fyrst hoyrdu vit nærum dagliga um palestinarar, sum vórðu dripnir av ísraelskum hermonnum. Síðan fóru ísraelarar yvir til at buka palestinararnar, og nú hoyra vit aftur um, at tað verður skotið, soleiðis at samlaða talið av ofrum nú er komið upp um 40.

TIL alla óeygnu fyri Ísrael hendir alt hetta undir fullum pressudekningi, soleiðis at hvørt einkult dráp verður fráboðað so hvørt. Vit kunnu nú siga, at hetta sigur nakað um, hvussu pressudekningur kann geva eina skeiva mynd av veruligu viðurskiftunum í heiminum yvirhøvur, tí aðra staðni verða kanska eins nógv dripin hvønn dag, uttan at nakar lyftir eygnabryrjar.

MEN hinvegin er tað ein vanlukkan stóða, sum Ísrael er komið í. Nústaðni siggja teir rættuliga úrslitið av 20 ára herseting. Tey, sum nú seta seg ímóti hersetingarvaldinum, eru tey ungu, sum ikki kenna annað enn eitt lív undir herseting. Hesi vilja ikki longur finna seg í at liva undir teimum eyðmýkjandi umstøðum, sum teimum verður bjóðað, og tí gera tey, sum tey gera.

TAÐ yanlukkuliga er, at týðningarmiklar kreftir í Ísrael halda, at trupulleikarnir kunnu greiðast við skjóting og buking. Einku er meira skeivt enn hetta. Nú hava nógvir eygleiðarar, eisini úr norðurlondum, verið á hersettu økjum. Hesi eru skakaðir av tí harðskapi, sum teir siggja. Men, sum ein teirra segði, var hann mest skakaður av tí hatrí, sum lýsti úr eygunum á teimum ungu palestinarunum og teimum ungu ísraelsku hermonnum. Eitt slíkt hatur kemur ikki eftir einum degi, og kann heldur ikki fyrirbeinast eftir einum degi.

HETTA verður ikki betur av, at í Ísrael finnast víðgongdar kreftir, sum als onga aðra loysn ynskja sær enn at buka tingini upp á pláss. Og enn verri er tað, at just hesar kreftir fáa størri og størri undirtøku millum fólk í Ísrael. Og tað fer sjálvsagt at gera tað enn truplari at finna mannsømandi loysnir.

EINASTI háttur fyri at fáa frið í Miðeystri er við samráðingum, og Ísrael er so heppið, at tað hevur partar, sum vilja vera við til samráðingar, og eru tað Egyptaland og helst eisini Jordan. Vit vita, at ísraelski arbeidaraflokkurin hevur strongt á fyrri at fáa eina altjóða friðarráðstevnu við luttøku frá øllum áhugaðum partum. Hetta uppskot hevur ongan kjans beint nú, tí høggravongurin í Ísrael ikki vil vita av hesum. Men samstundis vita vit, at teir sameindu hjá Ísrael í Vesturheiminum taka undir við hesum tanka, og so er tað ein spurningur, hvussu leingi stjórnin í Ísrael kann standa ímóti.

Á OKKARA leiðum munnu tey flestu stuðla Ísrael sum stat og tjóð, og tað er ikki so lægið, tá hugsað verður um, hvat hetta fólk hevur gjøgnumgengið. Vit kunnu hava ymsar uppfatanir av teirra politikki, og tey flestu meta eisini, at just í hersettu økjum verður ikki farið rætt fram.

Í DANSKA blaðnum »Weekendavisen« verður seinasta fríggjadag sagt, at núverandi stóðan hóast alt er góð fyri okkurt, og at tey dripnu ikki eru deyð til fánýtis. Grundgevingin er tann, at stóðan nú er vorðin so ótolandi, at ísraelsku myndugleikarnir eru snøgt sagt piskaðir til at gera nakað grundleggjandi við stóðuna hjá palestinarum, so ein verulig loysn fæst í lag.

LATIÐ okkum vóna tað!

-i.

tjak og meiningar

Skúladreymur afturhaldsins

Ómælandi ómyndingar og so tey fáu betur lærdu

Dagblaðið, boðberi fólka-floksins, sum í tveimum teimum seinastu bløðum hevur lagt doydn á at ilteinkja og beinleiðis at spilla út okkara skúla-verk, tekur í oddagrein í gjár samanum og sigur rættuliga beinleiðis, at skúlaverk okkara er verk sosialismunnar og at tað tí bert kann verða talan um at javna niðureftir, hvat kunneikastøði viðvikur, tí at sosialistar jú hava tað best, tá eingin skarar fram úr á nokrum øki og at helst øll skulu klára seg líka vónaliga.

Og Gud hjálpi mær um ikki eisini partikortið verður drigið upp í hesa ólíklugu skúlamálsskriving.

So hagar tankar hevur fólkaflokkur sambært Dagblaðnum um okkara í mangar mátar so frálíka skúla, og eingin skal tí eina løtu ivast í, at hesin flokkur helst sá okkara almenna skúla fyrirbeindan.

Vit javnaðarfólk og aðrir av fólkaflaksins aður so toluliga upplýstir feroyingar fara ongantið at smæðast við at víðganga, at rættur allra til frian almennan skúla er verk teirra, ið hava viljað samfelagnum tað besta ella verk sosialismunnar, sum fólkaflaksblaðið so háðandi tekur til.

Tibetur er okkara enn demokratiska skúla-skipan ikki verk fjandans, sum fólkaflaksblaðið hevur hug at gera hesa skipan til, men ein freistast alvarsliga til at halda, at hon hevði gagnast fólka-

floksmálgagninum betur, um so var.

Men tibetur, so hevur fólkaflokkurin eisini átt fólk, sum hava unt skúlanum tað besta. At flokkurin ikki enn eigur onkran almennaskúla, tykist eisini lægið, tí skúlastjórar eigur flokkurin ikki so fáar; so syndarligt má tað sigast at vera, at hesir ivaleyst dugandi skúlastjórar ikki gera sitt til at benda fólkaflaksblaðið inn á eina sámuligari skrivning um skúlaverk okkara, tí ikki fáa vit okkum til at trúgva, at hesir enn eru niðurgangslæra afturhaldsins so trúgvir, sum tá ið merkurnar í heimum skúlabarnanna í stóran mun vóru avgerandi fyri, hvussu nærlagar lærarin var við hvarjum einstøkum næmingi.

Hesin ójavnin og órættur innan skúlagátt, sum mong okkara eldru enn minnst, er ikki just tað okkara skúla og harvið undgomi tørv mest.

At nakað av hesum ójavna stavaði frá út-spekuleraðari illvild móti teimum minni mentu er einki at ivast í, men sjálvsagt vóru eisini lærarar, sum gliðu sama vegin, tí eingin »bóklig« framtíð kortini fanst fyri stakkalabernini, sum jú tá í frægasta fari »bert« kundu gerast tíma- og vaðbeinstrælir.

Tibetur er skilið betur í okkara av skúlans ávum so upplýstu tíð, men sum niðurgangsmálgagn fólka-floksins leikar í um tað so skilaleysa, at øllum fero-

oya børnum skal unnast eins góður skúli, so er avgjørt meira neyðugt enn nakrantíð at forða fyrri, at skúli okkara av hesum óndu afturhaldsmaktum verður sundurliðaður til at framleiða hetta sum fólkaflokkurin nevnið ómælandi ómyndingar og so okkurt so dánt nýtiligt burtur til »frægara slagnum«.

Alt bendir tíværri á, at slottið ikki enn er vunnið, tá um skúlamál ræður.

Tað tógva stríð, feroyingar hava havt við at fingið so frægt burtur úr á hesum øki, og sum samfeld gleði hevur verið um kring alt landið, ger fólka-flokkurin við blaði sínum nú slett itarsta fyrri at ilteinkja, undirmeta — ja snøgt sagt gera til einkis.

Tað er bara so ótrúligt, at Tohuabou, frummyrkur Janusar skalds, skal hóreiggja sær so ósmæðið á alljósum degi í okkara upplýsta samfelag, men gott tað sama, tí henda óhugnaliga ávaringin um dreymasamfelag afturhaldsins, iroknað skúla-verkið, fær uttan iva allar rættshugsandi feroyingar at standa enn betur saman um rokkin mál á skúla-leið.

Ja, standa so væl saman, at tær maktir, sum úti um land okkara í sini tíð bardust sum úlvur á skóg móti bygðaskúlanum, ikki aftur fáa høvðið fyri seg.